

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/89/2024
Identifikačné číslo spisu: 8519200193
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8519200193.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne L. J., nar. XX. M. XXXX, U. XXX, zastúpená JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, Konštantínova 6, Prešov, proti žalovanému DPS Financial Consulting, s.r.o., Tamaškovičova 17/2742, Trnava, IČO: 46713930, zastúpenému advoconsulting s.r.o., Tamaškovičova 17/2742, Trnava, IČO: 47253428, o žalobe na obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 8C/4/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. januára 2024, sp. zn. 18Co/17/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. januára 2024, sp. zn. 18Co/17/2023 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 14. októbra 2022 č.k. 8C/4/2019 - 141 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie skúmal splnenie podmienok na povolenie obnovy konania, a to aj z pohľadu, či rozhodnutie o schválení súdneho zmiaru je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj „SD EÚ“), Rady Európskej únie (ďalej aj „Rady EÚ“) alebo komisie, ktoré je pre strany právne záväzné. V tomto smere sa stotožnil s názorom právneho zástupcu žalovaného, vychádzajúceho z rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít, že pri posudzovaní podmienok na podanie mimoriadnych opravných prostriedkov je potrebné aplikovať reštriktívny výklad. V žalobe je ako rozhodnutie, s ktorým je schválený súdny zmiar v rozpore, označené rozhodnutie SD EÚ, a to spojené prípady C 240/98 a C 244/98, vo veci Oceáno Grupo Editorial SA. V týchto veciach SD EÚ judikoval potrebu skúmania opodstatnenosti uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa z úradnej moci. Uvedené rozhodnutie však bolo známe a zverejnené dávno predtým ako medzi bratom žalobkyne a žalovaným bol uzavretý pred súdom prvej inštancie v pôvodnom konaní 4C/43/2015 súdny

zmier. Podľa tvrdenia právneho zástupcu žalovaného, ktoré nebolo popreté, brat žalobkyne v inom súvisiacom konaní, kde bol právne zastúpený, argumentoval aj týmto rozhodnutím SD EÚ. O tomto rozhodnutí teda vedel aj v čase uzavretia súdneho zmiernu, čo bolo známe aj súdu schvaľujúcemu zmier. Pre rozhodnutie vo veci bolo však najpodstatnejšie to, či dané rozhodnutie má priamy vecný a personálny súvis s napadnutým rozhodnutím, teda v danom prípade so súdnym zmiernom, a či ide o rozhodnutie pre strany záväzné. V tejto súvislosti prvoinštančný súd poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) sp. zn. III. ÚS 345/2017 vo vzťahu k obnove konania a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 2Cdo/148/2017. Vychádzajúc z týchto názorov vyšších súdnych autorít, s ktorými sa súd prvej inštancie stotožnil, dospel k záveru, že žaloba o obnovu konania nie je dôvodná. Rozhodnutie SD EÚ, ktoré by malo byť podľa žaloby dôvodom na povolenie obnovy konania, bolo vydané a zverejnené dávno pred právoplatnosťou súdneho zmiernu, teda už len tento časový aspekt vylučuje povolenie obnovy konania. Zároveň považoval za potrebné uviesť, že uvedené rozhodnutie nie je pre strany záväzné v tom smere, že by sa týkalo priamo niektorej zo strán sporu. Navyše uvedené rozhodnutie sa týka potreby skúmania neprijateľných podmienok z úradnej povinnosti, ale v danom prípade je zrejmé aj zo žaloby, že žalobkyňa namietala absentujúce náležitosti zmluvy o úvere, čiže nie neprijateľné podmienky.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 30. januára 2024, sp. zn. 18Co/17/2023, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde v Starej Ľubovni pod sp. zn. 4C/43/2015 (výrok I.). Zároveň priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie osobitným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku (výrok II.).

2.1. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie síce zistil skutočnosti, ktoré bolo potrebné zistiť pre posúdenie veci, ale dospel k nesprávnym skutkovým i právnym záverom. Podľa neho boli splnené podmienky na vyhovie návrhu v súlade s ust. § 414 v spojení s ust. a § 413 ods. 1 písm. e) CSP „a contraccio“. Subjektívnym momentom, od ktorého sa mohol právny predchodca žalobkyne o dôvode na podanie návrhu na obnovu konania, bola návšteva Centra právnej pomoci dňa 18.01.2019 a tak návrh na obnovu konania dňa 08.02.2019 bol podaný v trojmesačnej subjektívnej lehote a trojročnej objektívnej lehote od právoplatného skončenia pôvodného konania, dňa 15.07.2016. Napriek tomu, že súd prvej inštancie konštatoval záväznosť právneho názoru odvolacieho súdu, zamietol žalobu z iných dôvodov. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie však neobstojí za situácie, že spotrebiteľský charakter pôvodného konania je nespochybniteľný. Nemožno súhlasiť s dôvodmi rozhodnutia, že žalobca bol právne zastúpený, poukazoval na rozhodnutie ESĽP, ktoré bolo známe už v čase pôvodného konania a nenamietal neprijateľné zmluvné podmienky zmluvného vzťahu. Práve všeobecný súd je oprávnený v súlade nielen s vnútroštátnou úpravou, ale predovšetkým so smernicami a rozhodnutiami EÚ, skúmať zmluvný vzťah uzavretý medzi dodávateľom a spotrebiteľom v kontexte týchto úprav. Podľa odvolacieho súdu charakter pôvodného konania, presahuje aj do konania o povolenie obnovy konania. K argumentu súdu prvej inštancie o tom, že právny predchodca žalobcu bol právne zastúpený a poznal zmluvné podmienky kontraktu dodal, že to či spotrebiteľ využíva alebo nevyužíva právnu pomoc advokáta, nemôže tento záver zmeniť, keďže výklad práva Únie, ako aj rozsah zásad efektivity a ekvivalencie sú nezávislé od konkrétnych okolností každého prípadu (rozsudok Rampion a Godard, C-429/05, EU:C:XXXX:XXX, bod XX). Záver okresného súdu o neaplikovateľnosti zásad efektivity a ekvivalencie nemôže obstať a povinnosť podrobiť ex offio súdnej kontrole zmluvu zo všetkých všeobecných hľadísk prijateľnosti a akceptovateľnosti zmluvných podmienok explicitne vyplýva z príslušných smerníc, preto týchto povinností sa okresný súd zbaviť nemôže. V pôvodnom konaní sa mal súd prvej inštancie zaoberať ex offio s neprijateľnými zmluvnými podmienkami zmluvného vzťahu a až po tomto zistení zvažovať, či boli splnené zákonom stanovené podmienky na schválenie súdneho zmiernu. Odvolací súd vyslovil názor, že už teraz je zrejmé, že zmluva, ktorá bola predmetom nároku uplatneného v pôvodnom konaní, neprijateľné zmluvné podmienky obsahuje (nie je vylúčená aj jej neplatnosť) a v súvislosti s postúpením pohľadávky z pôvodného veriteľa na terajšieho žalovaného, je otázna aktívna legitímácia v pôvodnom spore na Okresnom súde v Starej Ľubovni pod sp. zn. 4C/43/2015. Zároveň doplnil, čím sa má zaoberať súd v obnovenom konaní.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná mu voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania vrátane dovolacieho konania v plnom rozsahu. Alternatívne navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Podľa dovolateľa súd postupoval v rozpore v ustanovením § 384 CSP keď uviedol, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým záverom bez toho, aby dokazovanie na pojednávaní zopakoval, pričom svoje rozhodnutie v tomto smere ani len riadne neodôvodnil. Žalovaný ďalej považoval napadnuté rozhodnutie za prekvapivé, keď je podľa neho v zásadnom rozpore s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktorú citoval. Skutočnosti označené odvolacím súdom (údajné neprijateľné podmienky) neboli predmetom skúmania v konaní pred súdom prvej inštancie a hoci takéto skutočnosti nie sú dôvodom pre povolenie obnovy konania, odvolací súd ich nielenže bral do úvahy, ale ani len neumožnil dovolateľovi vyjadriť sa k takýmto skutočnostiam, na ktorých zjavne svoje zmeňujúce rozhodnutie založil, a to či už prostredníctvom pojednávania vo veci alebo aspoň prostredníctvom výzvy v zmysle ustanovenia § 382 CSP. Ďalej žalovaný považoval napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné i v tom, že sa odvolací súd zaoberal odvolaním, aj keď nemalo potrebné náležitosti. Namietal tiež zmatečné uvedenie poradia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Zdôraznil, že odvolací súd neodôvodnil existenciu dôvodu pre povolenie obnovy konania, pričom sa ani nevysporiadal s existujúcou judikatúrou, na ktorú poukázal žalovaný. Dovolateľovi nebolo ani jasné, ako niektoré z dôvodov odvolacieho rozhodnutia majú mať vplyv na splnenie podmienok na obnovu konania. Dovolateľ namietal i odôvodnenie včasnosti podania žaloby, ktoré sa mu rovnako nezdalo dostatočné, pričom poukázal na znenie zákona č. 416/2004 Z.z. o Úradnom vestníku Európskej únie i judikatúru ústavného súdu.

3.2. Pokiaľ bolo dovolanie odôvodnené nesprávnym právnym posúdením dovolateľ uviedol, že odvolací súd výslovne poprel ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, keď konštatoval, že lehota pre podanie žaloby na obnovu konania začala plynúť až dňom 18.01.2019, kedy sa mal právny predchodca žalobkyně dozvedieť o rozhodnutí, ktorým odôvodňuje obnovu konania, a to od pracovníka Centra právnej pomoci. Odvolací súd neviazal plynutie subjektívnej lehoty na objektívnu možnosť žalobcu dozvedieť sa o predmetnom rozhodnutí z jeho uverejnenia vo vestníku, a teda od právoplatnosti rozhodnutia v pôvodnom konaní. Ďalej uviedol, že odvolací súd nesprávnym posúdením domnelých dôvodov pre povolenie obnovy z dôvodu domnejšej existencie neprijateľných zmluvných podmienok a zároveň za absencie takých skutočností v žalobe, ktoré nemohli byť použité porúčiteľom právneho predchodcu žalobkyně, teda pôvodným žalobcom v pôvodnom konaní, sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čím dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, a teda aj preto sú dané dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolania podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádia konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej

právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) O.s.p. treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

12. V prejednávanej veci odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie „síce zistil skutočnosti, ktoré bolo potrebné zistiť pre posúdenie veci, ale dospel k nesprávnym skutkovým i právnym záverom.“

12.1. Podľa ustanovenia § 384 ods. 1 až 4 CSP ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366. Aj bez návrhu môže odvolací súd vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky. Podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

13. Dovolací súd z obsahu napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné právne ale i skutkové závery (aspoň to tvrdí), ako súd prvého stupňa bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie (zopakovanie alebo doplnenie). Odvolací súd nevykonal žiadne dokazovanie a vo veci meritórne rozhodol. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd pochybil, keď bez toho, aby dokazovanie zopakoval, dospel k odlišnému skutkovému záveru, než súd prvej inštancie (bod 6. odôvodnenia krajského súdu posledná veta). Odvolací súd,

pokiaľ sa chcel od súdom prvej inštancie prijatých skutkových záverov odchyliť, mal opätovne vykonať dokazovanie. Ak tak odvolací súd neurobil a vyvodil odlišný skutkový záver bez toho, aby dokazovanie v potrebnom rozsahu sám zopakoval, porušil ustanovenie § 384 ods. 1 CSP. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k zamietnutiu žaloby (ktorej bolo predtým vyhovené), dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie.

14. Už len samotný dôvod uvedený vyššie by postačoval na zrušenie napadnutého rozhodnutia, avšak omnoho vážnejšie nedostatky má odôvodnenie rozsudku krajského súdu. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej mozgnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

15. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach práve pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky zaujal stanovisko, že medzi práva civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Aj nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C.s.p.

16. Požiadavka úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia je na odvolacom súde nutná, obzvlášť vtedy, ak odvolací súd mení rozsudok súdu prvej inštancie. V takomto prípade odvolací súd musí podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku vyčerpávajúcim spôsobom. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

17. Formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 393 CSP. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich

vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie vecí, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Aj pre rozhodovanie odvolacieho súdu platí, že iba rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je úplným naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty, ktorý je vyjadrený v čl. 2 ods. 2 základných princípov. (DUDITŠ, Ladislav. § 393 [Náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1484, marg. č. 5.).

17.1. Podľa ustanovenia § 220 ods. 3 CSP ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

18. Krajský súd v rozhodnutí posúdil niektoré podstatné právne otázky, majúce vplyv na splnenie podmienok obnovy konania odlišne od ustálenej súdnej praxe, ktorá sa k ustanoveniu § 397 písm. e/ CSP viaže. Ide najmä o otázku prípustnosti obnovy konania pokiaľ ide o väzbu rozhodnutia Súdneho dvora ku konaniu, ktoré má byť obnovené, resp. či je pre strany rozhodnutie záväzné, ako to vyžaduje predmetné ustanovenie CSP. K tejto téme sa viaže i ustálená prax súdov, napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 345/2017, príp. najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/28/2017, 2Cdo/147/2017, na ktoré poukázal súd prvej inštancie, pričom odvolací súd v rozpore so svojimi procesnými povinnosťami sa k nim vôbec nevyjadril. Rovnako pokiaľ ide o časové hľadisko - uplynutie lehoty na podanie žaloby na obnovu konania sa odvolací súd opätovne nevysporiadal s existujúcou judikatúrou, ktorú v konaní už predtým uvádzal žalovaný. Ide opäť o rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/147/2027, príp. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 884/2014. V tejto súvislosti je potrebné poukázať, že sa odvolací nevysporiadal len s judikatúrou, ale i s existujúcou právnou úpravou (§ 2 ods. 1 zák. č. 416/2004 Z. z. o Úradnom vestníku EÚ). Dovolací súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o možnosti povolenia obnovy konania je potrebné pristupovať k právnej úprave reštriktívne (keďže ide o mimoriadny opravný prostriedok) a dôsledne vychádzať z argumentácie žalobcu v žalobe, aj pokiaľ ide o rozhodnutia, ktorými odôvodňuje uplatnený dôvod obnovy konania. Rovnako je potrebné dôsledne aplikovať i § 382 CSP, ktorý je prevenciou pred tzv. prekvapivými rozhodnutiami.

18.1. Posúdenie vecí krajským súdom sa neodrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok.

19. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

20. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd na záver dodáva, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP bol dôvodný, lebo došlo k porušeniu procesných práv strany v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces, zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd v ktorom je implikované právo na súdnu ochranu, zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

21. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy vecí vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa

dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 44/2015, 2Cdo 111/2014, 3Cdo 4/2012, 4Cdo263/2013, 5Cdo 241/2013, 6Cdo 591/2015, 7Cdo 212/2014, 8Cdo 137/2015).

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.